

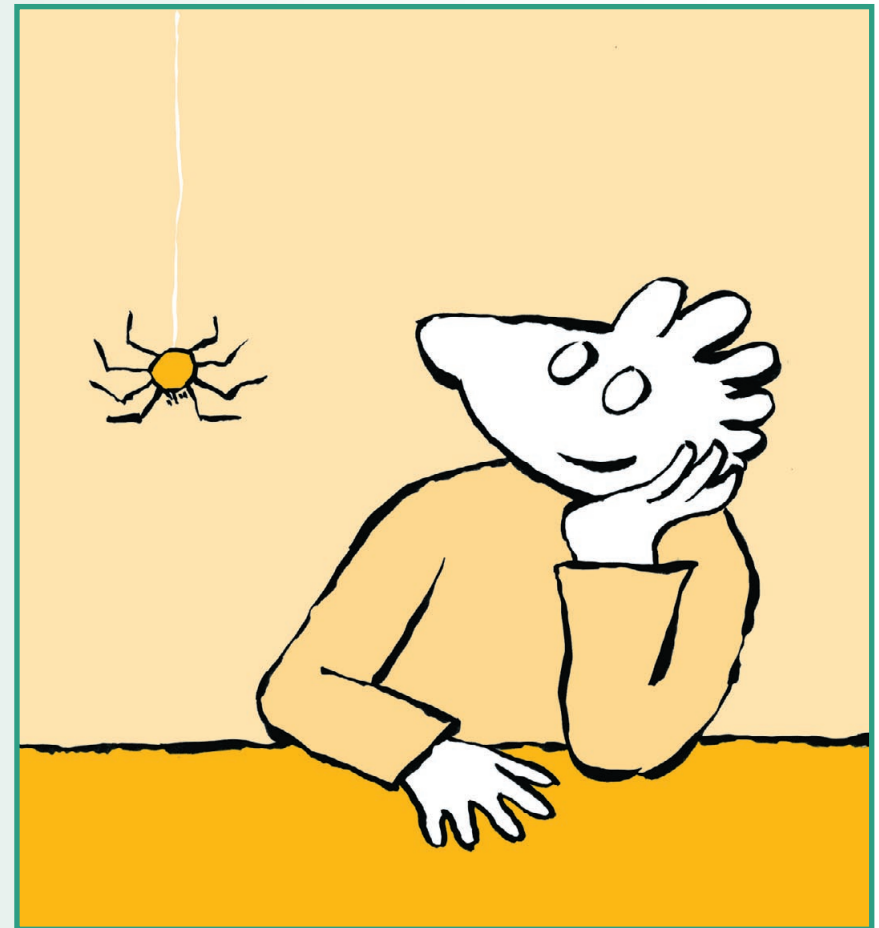
ÉLET AZ EMBER KÖZELÉBEN

ÉN ÉS A VILÁG

A modul szerzője: IFA Műhely

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

1. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök /melléletek	
				Diák	Pedagógus
I. Ráhangolás, a feldolgozás előkészítése					
I/a Személyes élmény					
A	A gyerekek bemutatják az otthonról hozott, családi kirándulást ábrázoló fotóikat. 15 perc	Élmények előhívása Szóbeli kifejezőkészség Értő figyelem Emlékezet	Frontális osztálymunka – bemutató, beszélgetés	Előzőleg össze- gyűjtött családi kirándulást ábrázoló fotók, tárgyi emlékek	P1 (Személyes élmény)
B	A gyerekek befejezetlen mondatok segítségével mesélnek kirándulási élményeikről. 15 perc	Élmények előhívása Szóbeli kifejezőkészség Asszociációs készség Emlékezet	Frontális osztálymunka – beszélgetőkör		P1 (Személyes élmény)
I/b Levéllenyomat					
	A gyerekek csoportokban levéllenyomatokat készítenek. 15 perc	Együttműködés Kreativitás Manuális készségek Rész–egész viszonya	Csoportmunka – alkotás, megfigyelés	Színes ceruza, csomagolópapír, zsírkréta, falevél, vízfesték, tem- pera, ecset, levelek	P2 (Levélleny- omat-készítés)
I/c Állatok a közelünkben					
A	A gyerekek állatok mozgását utánozzák, utána beszélgetnek az állatokról. 10 perc	Mozgás Téri orientáció Figyelem Emlékezet	Frontális osztálymunka – drámajáték, megbeszélés		P3 (Állatok után- zása)

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök /mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A gyerekek megválaszolják a tanító találós kérdéseit. 10 perc	Gondolkodás Emlékezet Szóbeli kifejezőképesség	Frontális osztálymunka – bemutatás, vita, megbeszélés		P4 (Találós kérdések)
C	A gyerekek a szabadban eljátsszák a Ludas játékot. 10 perc	Szabálytartás Együttműködés Térbeli tájékozódás Mozgásfejlesztés Figyelem	Frontális osztálymunka – játék		P5 (Ludas játék)
II. Új tartalom feldolgozása					
II/a Élősarok készítése					
	A tanulók az osztály által ültetett virágokból élő-sarkot készítenek a tanteremben. 15 perc	Hangulati előkészítés Tapasztalatok összegzése Megfigyelés Együttműködés Kreativitás	Frontális osztálymunka – megbeszélés, alkotás	Az osztály által előzetesen ültetett virágok	P6 (Élősarok)
II/b Kézműveskedés					
A	A gyerekek tulipán hajtogatnak. 15 perc	Kézügyesség fejlesztése Képi gondolkodás Figyelem Türelem	Frontális osztálymunka – megbeszélés, önálló feladatmegoldás	D1 (Origami tulipán) Hajtogatólap	P7 (Origami tulipán),
B	A csoportok textilképet készítenek „virágoskert” címmel. 15 perc	Együttműködés Kreativitás Fantázia Kézügyesség fejlesztése	Csoportmunka – megbeszélés, közös alkotás	Textildarabok, olló, ragasztó, kartonpapír	P8 (Textilkép)

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök /melléletek	
				Diák	Pedagógus
II/c Állatok csoportosítása					
	A gyerekek csoportosítják az állatokat. 15 perc	Csoportosítás adott szempont alapján Együttműködés Emlékezet Figyelem Ítéletalkotás	Csoportmunka – feladatmegoldás, megbeszélés	Színes ceruza, csomagolópapír halmazkarikák- kal ellátva	P9 (Állatok csoportosítása)
II/d Kisállat-bemutató					
	A gyerekek bemutatják otthon tartott kisállataikat. 20 perc	Hangulati előkészítés Önállóság Felelősségérzet Türelem Figyelem Véleményalkotás	Csoportmunka – bemutatás, megbeszélés	Otthonról hozott kisállatok vagy fényképek, előre begyűjtött képek kisállatokról	
III. Az új tartalom összefoglalása, ellenőrzés és értékelés					
III/a Szituációs gyakorlat, tablókészítés					
A	A tanulók eljátsszák, hogy most érkeztek meg vendégségbe egy tanyára, s a vendéglátók segítségével megpróbálják felfedezni a környék élővilágát. 20 perc	Rögtönzés Együttműködés Dramatizálás Verbális kommunikáció Önbizalom	Csoportmunka – szerepjáték, előadás		

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök /mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A csoportok tablót készítenek a gyűjtött képekből, és bemutatják egymásnak alkotásaikat, melyekbe beleszórták új ismereteiket. 20 perc	Összefoglalás Rendszerezőképesség Együttműködés Kreativitás Árnyalt nyelvhasználat	Csoportmunka – tablókészítés, bemutatás	Íróeszköz, előre begyűjtött, újságokból kivágott, növényeket, állatokat ábrázoló képek, fotók, olló, ragasztó, kartonpapír	
III/b Értékelés					
A	A gyerekek értékelik a saját munkájukat aszerint, hogy melyik részben tudtak a legaktívabban részt venni. 4 perc	Önértékelés Önismeret Véleményalkotás	Frontális osztálymunka – beszélgetőkör		P11 (Értékelés)
B	A csoportok saját munkájukat értékelik együttműködés és munkamegosztás alapján. 4 perc	Értékelés Egymás iránti figyelem Véleményalkotás Empátia	Kooperatív tanulás – csoportszóforgó		P11 (Értékelés)

TANÁRI MELLÉKLET

P1 SZEMÉLYES ÉLMÉNY

A fényképek kapcsán mesélik el a gyerekek, hogy hol kirándultak, miért emlékezetes számukra ez a kirándulás. Ha hoztak valami tárgyi emléket erről a kirándulásról, azt mutassák be a társaiknak.

A „befejezetlen mondat”-nál a tanulók kör alakban ülve helyezkedjenek el, hogy működhessen a szemkontaktus! Ajánlatok a befejezetlen mondatokhoz:

- A legemlékezetesebb kirándulásom az volt amikor (HOVÁ?) mentünk.
- Egy izgalmas kirándulásról hoztam (MIT?)
- Nagyon szeretnék kirándulni (HOVÁ?)

P2 LEVÉLLENYOMAT-KÉSZÍTÉS

4-6 fős csoportok kialakítása: A diákok növényeket ábrázoló kártyákat húznak. Az egyforma növényeket ábrázoló kártyákat húzó gyerekek alkotnak egy csoportot.

A csoportok egy fél ívnyi csomagolópapírt kapnak. A diákok fákat és bokrokat rajzolnak, melyeken nincs levél, majd a pedagógustól kapott, vagy az előzetes tanulmányi séta során gyűjtött levelek segítségével levélnyomattal lombkoronát készítenek.

Az alkotás után beszéljük meg: mi a különbség a fa, és a bokor között, hogyan nevezzük a fa részeit (gyökérzet, törzs, lombkorona, az utóbbin belül: ág, gally, vessző), milyen élőlények élhetnek a fa lombkoronájában (harkály, veréb, gerle). Rajzoljuk bele ezeket az állatokat a lombkoronába!

P3 ÁLLATOK UTÁNZÁSA

A gyerekek az egész teret kitöltve mozognak. A tanító állatok neveit mondja: csibe, róka, gólya ..., s a gyerekek ennek megfelelően utánzó járásokat végeznek. Ezt követően kör alakban leülnek, és megbeszélik, hogy látta-e már valaki ezeket az állatokat, van-e valakinek személyes emléke ezekkel az állatokkal kapcsolatban.

P4 TALÁLÓSKÉRDÉSEK

Se hárfája, se gitárja, mégis szól a muzsikája. (tücsök)

Fúr-farag, de mégse ács, kopog, mint a kalapács. Fák orvosa, doktora, erdőben az otthona. (harkály)

Vízben élek, brekegek, ismertek-e gyerekek? Szúnyoglábon élek, a gólyától félek. (béka)

A füledbe zizegek, meg is csíplek, ha lehet. (szúnyog)

Beszélik meg a gyerekek, hogy van-e valakinek személyes emléke ezekkel az állatokkal kapcsolatban.

P5 LUDAS JÁTÉK

Egy gyerek játssza a gazdasszonyt, egy a farkast, a többi a libákat. A libák és a farkasok elbújnak a bokrok közé. A ludak és a gazdasszony között a következő párbeszéd hangzik el :

- Gyertek haza ludaim!
- Nem megyünk
- Miért?
- Félünk!
- Mitől?
- Farkastól!
- Hol a farkas?
- Bokorban!
- Mit csinál?
- Mosdik.
- Miben mosdik?
- Aranymedencében!
- Mibe törölközik?
- Kiscica farkába!

A ludak ekkor megpróbálnak átszaladni a gazdasszonyhoz. Akit a farkasok elkapnak, az kiesett a játékból.

P6 ÉLŐSAROK

A tanító beszélje meg a diákokkal, hogy mit figyeltek meg a növény fejlődése során, hogyan nevezzük a növény részeit (gyökér, szár, levél, virág), melyek a növény életfeltételei (víz , talaj, napfény), mi történik, ha nem kedvezőek az életfeltételek. Meséljenek a gyerekek arról, hogy milyen növényeik vannak otthon, s hogyan ápolják azokat.

P7 ORIGAMI TULIPÁN

Hajtogatás előtt diákok felsorolják, hogy milyen virágokat ismernek. A gyerekek elmondják, kinek mi a kedvenc virága, megvitatják, mikor nyílik a tulipán.

A mellékletben feltüntetett ábra segítségével, a pedagógus irányításával végzik a tanulók a hajtogatást.

P8 TEXTILKÉP

4-6 fős csoportok kialakítása a P2 szerint.

P9 ÁLLATOK CSOPORTOSÍTÁSA

Ha még nincsenek csoportok: 4-6 fős csoportok kialakítása a P2 szerint.

Minden csoport 1 ívnyi csomagolópapírt kap, melyen két halmazkarika található: madarak–emlősök. A tanító állításokat mond. A gyerekeknek ki kell találniuk, hogy melyik állatra gondolt, s a megfelelő halmazkarikába berajzolniuk. Ha tudják, írják a rajz alá az állat nevét. Jelöljék csillaggal, amelyik nem a ház körül él! (gólya, róka) A csoportok beszéljék meg egymással és indokolják, amit írtak, rajzoltak.

Állítások az állatokról:

Nagy termetű állat, tőle kapjuk a tejet.	(tehén)
Anyukája a tyúk.	(csibe)
Hápog.	(kacsa)
Ha jól érzi magát, akkor dorombol.	(macska)
Őrzi a házat, hűséges társa az embernek.	(kutya)
Hosszú csőrű, hosszú lábú, kedvence eledele béka.	(gólya)
Mesék ravasz szereplője.	(róka)

P10 KISÁLLAT-BEMUTATÓ

A tanulók hozzák be otthonról azokat a kisállatokat (vagy az állatkákról képet), melyekről ők gondoskodnak. Aki nem tud kisállatot hozni, az előzetesen gyűjthet állatképeket, amelyeket szintén elhelyezhetünk a halmazkarikákban. (nyuszi, hörcsög, papagáj, tengerimalac, teknős...)

Úgy alakítsuk a csoportokat, hogy minden csoportban legyen legalább 1-1 állat. Mesélik el a gyerekek egymásnak személyes élményüket az állattal kapcsolatban: miért szeretik ezt az állatot, mivel táplálják javasolják-e a többieknek, hogy tartsanak otthon ilyen állatot, ez az állat a II/3 feladat halmazai közül melyikbe tartozik.

P11 ÉRTÉKELÉS

Az értékelésnél a pedagógus értékelése ne maradjon el. Az egész osztály munkáját értékelje, fő szempont, hogy miért lehet őket megdicsérni. Az elkészült alkotásokból készüljön kiállítás az osztályteremben.